

Năm học 2017 – 2018

Môn thi: Ngữ văn

Thời gian làm bài: 120 phút

Phần 1: Đọc- hiểu văn bản (4,0 điểm)

Đọc đoạn thơ sau và thực hiện yêu cầu bên dưới:

*“Con ở miền Nam ra thăm lăng Bác
Đã thấy trong sương hàng tre bát ngát
Ôi! Hàng tre xanh xanh Việt Nam
Bão táp mưa sa đứng thẳng hàng”*

(Ngữ văn 9, tập 2, Nhà xuất bản giáo dục Việt Nam)

Câu 1: (1,0 điểm): Đoạn thơ trên trích trong tác phẩm nào? Của ai? Nêu hoàn cảnh ra đời của bài thơ ấy.

Câu 2: (1,0 điểm): Chỉ và nêu tác dụng của phép tu từ được sử dụng trong đoạn thơ trên.

Câu 3 (2,0 điểm): Viết đoạn văn ngắn (khoảng 10 đến 12 câu) phát biểu cảm nhận của em về đoạn thơ trên.

Phần II: Làm văn (6,0 điểm):

Phân tích đoạn thơ sau:

*“....Ta làm con chim hót
Ta làm một cành hoa
Ta nhập vào hòa ca
Một nốt trầm xao xuyến.
Một mùa xuân nho nhỏ
Lặng lẽ dâng cho đời
Dù là tuổi hai mươi
Dù là khi tóc bạc...”*

(Mùa xuân nho nhỏ - Thanh Hải)

ĐÁP ÁN ĐỀ THI THỬ VÀO LỚP 10 MÔN VĂN
PHÒNG GD&ĐT SƠN DƯƠNG

Phần 1: Đọc- hiểu văn bản (4,0 điểm)

Câu	Nội dung cần đạt	Biểu điểm
1	- Đoạn thơ trên trích trong bài thơ "<i>Viếng lăng Bác</i>" - Tác giả: Viễn Phương - Hoàn cảnh sáng tác: Bài thơ được viết năm 1976, sau khi cuộc kháng chiến chống Mỹ kết thúc thắng lợi, đất nước thống nhất, lăng Chủ tịch Hồ Chí Minh khánh thành, Viễn Phương ra thăm miền Bắc, vào lăng viếng Bác Hồ. Bài thơ "<i>Viếng lăng Bác</i>" được sáng tác trong dịp đó và in trong tập thơ <i>Như mây mùa xuân (1978)</i>	0,25 điểm 0,25 điểm 0,5 điểm
2	- Phép tu từ: Ẩn dụ (cây tre) - Tác dụng: Biểu tượng sức sống bền bỉ, kiên cường của dân tộc Việt Nam.	0,5 điểm 0,5 điểm
3	* <i>Về hình thức</i>: Yêu cầu viết được đoạn văn khoảng 10 đến 12 diễn đạt lưu loát, văn phong trong sáng, có cảm xúc, không mắc lỗi chính tả, chữ viết đẹp, dùng từ, đặt câu đúng. Đảm bảo yêu cầu của đoạn văn. * <i>Về nội dung</i>: Học sinh có thể trình bày theo nhiều cách khác nhau, nhưng cần đạt những nội dung sau: - Câu thơ thật giản dị thân quen với cách xưng hô “con- Bác” -> gần gũi, thân thiết, ấm áp. - Dùng từ “<i>thăm</i>” thay cho từ “<i>viếng</i>” -> giảm nhẹ được nỗi đau thương, mất mát. - Hình ảnh hàng tre: (ẩn dụ) -> biểu tượng sức sống bền bỉ.... của dân tộc - Cảm xúc: tự hào	0,5 điểm 0,5 điểm 0,5 điểm 0,5 điểm

Phần II: Làm văn (6,0 điểm)

1. Yêu cầu chung:

- Biết cách làm bài về nghị luận văn học.
- Bài viết có kết cấu chặt chẽ, bố cục rõ ràng, diễn đạt mạch lạc, lời văn trong sáng, có cảm xúc, không mắc lỗi chính tả, dùng từ và ngữ pháp.

2. Yêu cầu về kiến thức: Học sinh có nhiều cách viết khác nhau nhưng cần đảm bảo yêu cầu sau:

	Nội dung cần đạt	Biểu điểm
Mở bài	- Giới thiệu sơ lược về tác giả, bài thơ, vị trí đoạn trích.	0,5 điểm
Thân bài	* Khái quát nội dung đoạn thơ. * Ước nguyện sống đẹp, sống có ích cho cuộc đời. - Điệp ngữ " <i>Ta làm...</i> ", " <i>Ta nhập....</i> " diễn tả khát vọng tha thiết được hòa nhập vào cuộc sống của đất nước, được cống hiến phần tốt đẹp - dù nhỏ bé của cuộc đời mình cho cuộc đời chung - cho đất nước	0,5 điểm 1,0 điểm
	- Điều tâm niệm ấy được thể hiện một cách chân thành trong hình ảnh thơ đẹp. + " <i>Con chim hót</i> ", " <i>một cành hoa</i> " đó là những hình ảnh đẹp của thiên nhiên -> Thể hiện ước nguyện của mình: đem cuộc đời mình hòa nhập và cống hiến cho đất nước. * Ước nguyện ấy được thể hiện một cách chân thành, giản dị, khiêm nhường.	1,0 điểm
	- Nguyện làm những vật bình thường nhưng có ích. - Giữa mùa xuân của đất nước, tác giả chỉ xin làm một "con chim hót", làm "một cành hoa". Giữa bản hòa ca tươi vui, nhà thơ chỉ xin làm " một nốt trầm " Điệp từ " một " -> Thể hiện sự nhỏ bé, khiêm nhường. Đó còn là những hình ảnh ẩn dụ mang vẻ đẹp giản dị, khiêm nhường, ước nguyện chân thành tha thiết của nhà thơ	1,0 điểm
	- Điệp từ " Dù là... " -> Khát vọng được hòa nhập, được cống hiến công sức nhỏ bé của mình cho nhân dân, cho đất nước không kể thời gian tuổi tác.	1,0 điểm

	- Sự thay đổi trong cách xưng hô "<i>tôi</i>" sang "<i>ta</i>" mang ý nghĩa rộng lớn là ước nguyện chung của nhiều người. - Đặt khổ thơ trong hoàn cảnh của Thanh Hải trong những ngày cuối cùng của cuộc đời -> Ước nguyện, khát vọng đáng trân trọng -> Đó là lẽ sống đẹp.	0,5 điểm
Kết bài	- Khái quát lại giá trị nội dung và nghệ thuật của đoạn thơ - Liên hệ của bản thân.	0.5 điểm